

Карабанович Наталя Володимирівна,
студентка групи М-ЮЗ-622
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

*Науковий керівник: доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін,
кандидат філологічних наук **Кізіль М. А.***

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

У зв'язку з інтеграцією України в світове співтовариство, нові політичні та культурні реалії, подальший розвиток суспільства вимагає внесення змін до вивчення іноземних мов та освіти в цілому, відповідно до вимог загально-європейських рекомендацій.

Успішність молоді у перехідному суспільстві залежить від її спроможності ефективно реалізувати себе в умовах переїзних процесів. Освіта на цьому етапі є основним дієвим інструментом адаптації молодої людини до самостійного життя та пошуку шляхів власного успіху. Студенти повинні відчувати постійну потребу в самоосвіті і вміти її реалізувати.

Разом з розвитком інформаційних технологій загострюються суперечності між новими вимогами до знань, умінь і навичок майбутніх фахівців і їхнім недостатнім рівнем володіння іноземною мовою. Отже стає необхідною зміна підходу до викладання іноземних мов, тобто, за відносно невеликий відрізок часу потрібно підготувати фахівця, який добре володіє іноземною мовою. Обмеження у часі потребує зміни методів вивчення іноземної мови, для підготовки фахівців, які добре володіють іноземною мовою. Для цього потрібно формувати у студентів комунікативні навички у професійному спілкуванні в писемній та усній формі за допомогою специфічних лінгвістичних засобів.

Професійне спілкування поєднує в собі мову ділового спілкування та мову наукового спілкування, тому що професійні інтереси можуть бути пов'язані з науковими дослідженнями, спілкуванням із закордонними колегами, з участю у конгресах і конференціях, читанням наукових статей, виступом з доповіддю, слуханням лекцій та ін. Для виконання таких завдань, потрібно поєднати традиційні і нові інформаційні технології (використання Інтернету, компакт-дискових систем, комп'ютерних програм), які допомагають студентам самостійно працювати над вивченням матеріалу, розвиваючи навички самостійної роботи, завдяки чому в майбутньому вони зможуть самостійно поповнювати свої знання для використання в професійних інтересах. Таким чином формуються навички та вміння критично мислити, уточнювати, аналізувати і самостійно працювати над вивченням іноземної мови, тобто

формується навчальна компетенція[1].

Пропонується виділити основні групи компетенцій при вивченні іноземної мови, а саме: загальну і комунікативну мовну. Загальна компетенція включає в себе екзистенціальну компетентність, декларативні знання, вміння і навички. Комунікативна мовна компетенція включає в себе такі компоненти як: граматична або лінгвістична компетенція, соціолінгвістична компетенція, дискурсивна компетенція, соціокультурна компетенція. Іноземна мова розглядається як засіб розвитку комунікативної компетенції [3].

Також виділяються два основні способи при вивченні іноземних мов: на основі скороченої комунікації та на основі комунікації. При навчанні науковій комунікації іноземною мовою забезпечується досягнення головної мети навчання – удосконалення вмінь та навичок практичного оволодіння іноземною мовою для вирішення проблем наукової діяльності, користуючись при цьому новими досягненнями в інформаційних технологіях. Практичне оволодіння іноземною мовою передбачає здійснення усних та письмових контактів у ситуаціях наукового та професійного спілкування, читання професійно-орієнтованої та наукової літератури, анотування наукових статей та обґрунтування свого наукового дослідження іноземною мовою. Практична ціль при вивченні англійської мови для професійного спілкування формує у студентів загальні та професійно орієнтовані комунікативні мовленнєві компетенції (лінгвістичні, соціолінгвістичні і прагматичні) для ефективного спілкування в академічному і професійному середовищі[3].

Головна мета навчання іноземних мов, це розвиток та удосконалення вмінь та навичок практичного оволодіння іноземною мовою для одержання та передачі іншомовної наукової інформації за фахом, здатність вирішувати проблеми і задачі наукової діяльності, використовувати інформаційні технології та іншомовну інформацію на електронних носіях, таких як CD та DVD диски, та мережу Інтернет, застосовувати усне мовлення для наукового та професійного спілкування, читати і розуміти професійно орієнтовану та наукову іншомовну літературу, використовувати її в соціальній та професійній сферах.

Розробляються спеціальні підходи, методи і технології для навчання іноземної мови науково-професійного спрямування. Серед них можна виділити проектний метод, проблемний підхід у вирішенні завдань, презентація та диспут, як його складові; дискусія та "круглий стіл", ділова гра, яка може проводитись за різноманітними сценаріями.

Для студентів юридичної спеціальності більш близькі такі види робіт, як розмови, обговорення, вправи зі складанням тестових завдань та конструюванням кросвордів, презентацій проектів, інтеарктивних занять на англійській мові.

Практична мета передбачає здатність студентами розмовляти на достатньому рівні іншомовного спілкування . Тому у цьому випадку ефективними є інтерактивні заняття з постановою, наприклад, судового процесу, або

затримання злочинців, процесу допиту на іноземній мові. На перших стадіях, студентам пропонується вивчити сценарій дослівно, на наступних стадіях допустима імпровізація постановчих дій.

Зважаючи на те, що студенти значну частину професійної інформації іноземною мовою отримують через читання професійно спрямованих текстів, навички читання іноземною мовою набувають особливого значення. Тому виникла потреба в розробці методики інтегрованого навчання різних видів мовленнєвої діяльності для ділового спілкування з пріоритетом читання.

Ю.В. Дегтярьова у своєму дослідженні пропонує дві моделі інтегрованого навчання з пріоритетом читання: з використанням відео-фонограми на предтекстовому етапі, та без використання відеофонограми, замість неї - бесіда викладача про тематику тексту. Після прослуховування тексту, слідує говоріння, оскільки отримання інформації через зорово-слуховий канал викликає мовленнєві реакції слухача (принцип використання фонових знань) Тому наступна стадія – обговорення тексту, при якій реалізується принцип інтерактивності, принцип використання фонових знань, принцип подолання когнітивного розриву та принцип автономної навчальної діяльності [4].

Писемне мовлення також поділяється на декілька фаз : фазу підготовки та збору інформації, фазу складання варіантів, самого тексту, рецензування та фазу редагування тексту. Таким чином, при застосуванні принципу інтегрованого навчання, задіюються всі види мовленнєвої діяльності.

Методика інтегрованого навчання різних видів мовленнєвої діяльності значно полегшує читання професійно спрямованих текстів та текстів ділової тематики студентами вищого навчального закладу, допомагає їм в отриманні фахової інформації для подальшого застосування в трудовій діяльності

Отже, той обсяг навчального матеріалу, який необхідний студенту для професійного становлення не можливо передати, використовуючи лише традиційні форми та методи навчання. Для виконання такого завдання потрібне диференційоване навчання та застосування нових прийомів та технологій. Тобто модернізація навчального процесу, яка б полегшила засвоєння навчального матеріалу.

До таких засобів можна віднести комп'ютерні технології, які є незамінними в процесі навчання студентів і самовдосконалення викладачів. Використання Інтернету допомагає вдосконалювати граматичні, лексичні та фонетичні навички студента. Викладач може спілкуватися зі своїми колегами із-за кордону, обмінюючись інформацією про нові підручники, методи та засоби в навчальній діяльності, розміщувати наукові роботи та отримувати на них відгуки. Інтернет дає можливість віртуально подорожувати навколо світу, листуватися за допомогою електронної пошти, організовувати онлайн-конференції, брати участь у міжнародних конкурсах та олімпіадах, організувати та проводити спільні телекомунікаційні проекти, тематичні презентації, спілкуватися в текстових і голосових чатах. Також широко застосовуються у навчальному процесі компакт-дисківі мультимедійні системи. Це дозво-

ляє спілкуватися студентам із викладачам в інтерактивному режимі та поєднує звукову, текстову інформацію, різноманітний ілюстрований матеріал, та використовувати їх для занять. Створюються різноманітні, комп'ютерні програми для вивчення мови. Іноземна мова більше не є просто навчальним предметом. Вона стає засобом спілкування серед фахівців, стає складовою професійної підготовки поряд зі спеціальними дисциплінами [1].

Для того, щоб створити найбільш вільне коло спілкування англійською мовою, було б актуальним створення англійськомовних літніх баз відпочинку. Зважаючи на те, що найбільш вільного часу у студентів є на літніх канікулах, то вони мали б можливість відпочити разом зі своєю групою, одночасно удосконалюючи свої мовні навички як загально-побутові, так і профільного напрямку (юридичного, економічного тощо). Таким чином, вивчаючи англійську мову кожного літа протягом усього навчання, ефект засвоєння студентами навчального плану збільшиться у рази, і при закінченні вищого навчального закладу, кожен студент зможе вільно спілкуватися англійською як у побутовому спілкуванні, так і за професійним напрямком.

Отже, новітні технології навчання в поєднанні з традиційними методами викладання іноземних мов у вищих навчальних закладах сприяють розвитку принципу комунікативної компетенції, оволодінню соціокультурними нормами іноземної мови професійного спрямування, готують студентів до самоосвіти, до вирішення різних завдань у їхньому подальшому житті та професійній діяльності.

---

1. Науково-практична конференція : «Новітні освітні технології» - Режим доступу : <http://confesp.fl.kpi.ua/ru/node/1165>

2. Інтернет-конференція «Нові тенденції у викладанні іноземних мов в немовних ВУЗах». Режим доступу – lit.govuadocs.com.ua/docs/3161/index-323372.html

3. Орел М.В. Іноземна мова як засіб розвитку комунікативної компетенції. Матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції. Том 16, Софія "Белград – БГ" ОДД 2010.

4. Дегтярьова Ю.В. Методика навчання студентів в немовних навчальних закладах. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. 5.10.2006.